

Alles gericht op het primair onderwijs

Laat ik er maar meteen helder over zijn: we hebben in het onderwijs de meest kostbare baan die je je maar kunt voorstellen. Dat vergt doorlopend fundamenteel reflecteren. We zijn in het onderwijs vaak aan het doen. We mogen wel wat meer denken en daar ook ruimte voor maken. Het accent heeft te lang gelegen op allerlei structuren en systemen om het primair proces heen.

Onderwijs anders organiseren is een groot thema bij Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO) en onze dertien scholen. Alles begint met anders kijken naar onderwijs. Leren en ontwikkelen is meer dan alleen taal en rekenen. We hebben de CES-principes (Coalition of Essential Schools) gekozen als uitgangspunten om met elkaar diep-inhoudelijk over de kwaliteit van onderwijs in debat te zijn. Op onze studiedag van 4 oktober zijn we met alle vierhonderd collega's in dialoog gegaan over onze waarden en overtuigingen en hoe dit betekenis kan krijgen in ons primair proces.

Vrijheid kopen

Zo'n studiedag helpt om mee vorm te geven van wie we samen zijn en waar we voor staan. Je moet durven kiezen, want anders krijg je het echt voor je

kieszen! Onze ambitie als SKBO is dat we onze eigen norm over wat goed onderwijs is centraal stellen en systemen en structuren die niet bijdragen aan de kwaliteit van het primair proces durven af te schudden. De kwaliteit van onderwijs moet gewoon deugen. Als de uitkomst deugt, en ja daar gelden ook externe normen voor, dan koop je als het ware de vrijheid om keuzes te maken in je onderwijs en de manier waarop je het organiseert.

Bevoorwaarden primair proces

Het 'bevoorwaarden' van het primair proces, dat is eigenlijk de kern van wat ik doe. Alles wat ik doe

voor de organisatie, moet ik als bestuurder kunnen verklaren in termen van het primair proces. Ook in de manier van aansturen gelden dezelfde criteria als voor dat primaire proces. De leerlingen hebben gemerkt dat onze onderwijskwaliteit de afgelopen jaren is gegroeid. Er is winst in de opbrengsten die we voor leerlingen realiseren. Het onderwijs is op de harde indicatoren verbeterd. Onze leraren staan analytischer in hun eigen klassepraktijk. We maken hele mooie stappen.

Wie is Edith van Montfort?
Edith van Montfort is bestuurder bij Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO): dertien scholen, vierhonderd medewerkers en 4.300 leerlingen. SKBO werkt aan haar ambities ook in partnership met KPC Groep. Edith is 'leraar in hart en nieren' en werkte van het basisonderwijs tot in het hbo. Ze heeft een eigen blog op <http://onderwijswijven.nl> en twittert via @bososs onder het motto 'iets buiten de lijntjes kleuren'.

'Ja maar' ombuigen

'Kan niet' ligt op het kerkhof. Er is zoveel mogelijk als 'ja-maren' worden omgebogen. Het vraagt voortdurende aandacht. Als je mensen vertrouwen geeft, maken ze verantwoordelijkheid waar, nemen ze het voortouw. Dat vergt als leidinggevende - ook als leraar trouwens - durven loslaten. Geef mensen positie en wijs ze op de ruimte die ook de Inspectie biedt om het anders te doen.

Te afhankelijk geworden

Durven loslaten dus. Ik gun de leraar meer z'n eigen professionaliteit. Doen wat 'ie goed vindt, in plaats van steeds de norm buiten zichzelf te zoeken, in de toetsscores vastgelegd in de handelings- en groepsplannen. We zijn in het onderwijs daarin doorgeslagen. Ook als SKBO hebben we daarin overigens nog een weg te gaan. Leraren zijn soms te afhankelijk geworden of gemaakt van methodes, in plaats van zelf te observeren en het lef te tonen om zelf keuzes te maken.

Professionele intuïtie

SKBO heeft dertien verschillende scholen met totaal verschillende concepten. Ouders moeten zich kunnen blijven herkennen in de keuzes die ze gemaakt hebben en zicht hebben op de resultaten en het leerproces van hun kind. Samenwerking en ouderparticipatie is in dat proces heel belangrijk en al onze scholen zijn hier volop mee bezig. We maken steeds meer zichtbaar wat we doen en waarom.

Meer verantwoordelijkheid

Een heel belangrijke ontwikkeling bij de manier waarop we onderwijs organiseren is dat onze leerlingen meer verantwoordelijkheid krijgen. Net zoals hun leraren krijgen ze eigenaarschap.

Anticiperen op verschillen

Van onze leraren vergt dat het vermogen en de professionele intuïtie om door variëteit in pedagogisch, vakinhoudelijk en didactisch handelingsrepertoire te anticiperen op de verschillen tussen lerenden. Dat vraagt van de organisatie om de leraar professionele ruimte en positie te bieden. Het is geweldig in dat proces mensen te faciliteren en waar nodig ook houvast te bieden.

'Je moet durven kiezen'